Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada C

C/2025/5113

22.9.2025

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

ze dne 9. července 2025,

kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě

(ESRB/2025/6)

(C/2025/5113)

GENERÁLNÍ RADA EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ([1]), zejména na přílohu IX uvedené dohody,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika ([2]), a zejména na článek 3 a články 16 až 18 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 ([3]), a zejména na článek 458 uvedeného nařízení,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/1 ze dne 20. ledna 2011, kterým se přijímá jednací řád Evropské rady pro systémová rizika ([4]), a zejména na články 18 až 20 uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) S cílem zajistit, aby byla vnitrostátní opatření makroobezřetnostní politiky účinná a konzistentní, je důležité doplnit uznávání požadované podle práva Unie dobrovolnou reciprocitou.

(2) Cílem rámce pro dobrovolnou reciprocitu opatření makroobezřetnostní politiky stanoveného v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ([5]) je zajistit, aby se všechna opatření makroobezřetnostní politiky založená na expozicích, která byla aktivována v jednom členském státě ([6]), recipročně uplatňovala v ostatních členských státech.

(3) Rozhodnutím Smíšeného výboru EHP č. 79/2019 ([7]) bylo do Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“) začleněno nařízení (EU) č. 575/2013 s účinkem ode dne 1. ledna 2020. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/558 ([8]), které zavedlo změny nařízení (EU) č. 575/2013, bylo začleněno do Dohody o EHP rozhodnutím Smíšeného výboru EHP č. 145/2024 ([9]). Nařízení (EU) 2021/558 je nyní použitelné v Norsku.

([1]) Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) Úř. věst. C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ze dne 15. prosince 2015 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 97, 12.3.2016, s. 9).
([6]) Podle odst. 14 písm. a) a odst. 14a písm. a) přílohy IX Dohody o Evropském hospodářském prostoru se má za to, že „členskými státy“ a „příslušnými orgány“ se kromě významu stanoveného ve směrnici 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 575/2013 rozumějí také státy ESVO a jejich příslušné orgány.
([7]) Rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 79/2019 ze dne 29. března 2019, kterým se mění příloha IX (Finanční služby) Dohody o EHP [2019/2133] (Úř. věst. L 321, 12.12.2019, s. 170, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2133/oj).
([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/558 ze dne 31. března 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o úpravy rámce pro sekuritizaci na podporu hospodářského oživení v reakci na krizi způsobenou onemocněním COVID-19 (Úř. věst. L 116, 6.4.2021, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/558/oj).
([9]) Rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 145/2024 ze dne 12. června 2024, kterým se mění příloha IX (Finanční služby) Dohody o EHP [2024/2433] (Úř. věst. L, 2024/2433, 3.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

(4) Od 31. prosince 2020 se na úvěrové instituce povolené v Norsku vztahuje: a) kapitálová rezerva pro krytí systémového rizika ve výši 4,5 % pro expozice nacházející se v Norsku podle článku 133 směrnice 2013/36/EU; b) minimální úroveň (expozicí vážených) průměrných rizikových vah ve výši 20 % pro expozice v oblasti obytných nemovitostí nacházející se v Norsku podle čl. 458 odst. 2 písm. d) bodu iv) nařízení (EU) č. 575/2013 (uplatňuje se na úvěrové instituce, které používají přístup založený na interním ratingu (IRB)); a c) minimální úroveň (expozicí vážených) průměrných rizikových vah ve výši 35 % pro expozice v oblasti komerčních nemovitostí nacházející se v Norsku podle čl. 458 odst. 2 písm. d) bodu iv) nařízení (EU) č. 575/2013 (uplatňuje se na úvěrové instituce, které používají přístup IRB). Tato opatření jsou v současné době zahrnuta do seznamu opatření makroobezřetnostní politiky, u nichž se doporučuje reciproční uplatnění v souladu s doporučením ESRB/2015/2.

(5) Finansdepartementet (norské ministerstvo financí) jako pověřený orgán pro účely čl. 458 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 oznámil dne 19. prosince 2024 ESRB podle článku 458 uvedeného nařízení svůj záměr: a) prodloužit platnost minimální úrovně průměrných rizikových vah ve výši 20 %, jež se uplatňuje na expozice v norských obytných nemovitostech, do 30. června 2025 a zvýšit ji od 1. července 2025 na 25 %; a b) od 31. prosince 2024 prodloužit platnost minimální úrovně průměrných rizikových vah ve výši 35 % jež se uplatňuje na expozice v norských komerčních nemovitostech, o dva roky. V návaznosti na žádost ESRB o upřesnění byla dne 13. ledna 2025 předložena aktualizovaná verze těchto oznámení. Aktualizovaná oznámení obsahovala rovněž žádost, aby ESRB i nadále doporučovala reciproční uplatnění opatření, a to na individuálním, subkonsolidovaném a konsolidovaném základě.

(6) V doporučení ESRB/2015/2 ve znění doporučení ESRB/2017/4 ([10]) se doporučuje, aby příslušný orgán aktivující opatření makroobezřetnostní politiky při předložení žádosti o reciprocitu ESRB navrhl maximální práh podstatnosti, pod jehož úrovní lze expozici určitého poskytovatele finančních služeb vůči zjištěnému makroobezřetnostnímu riziku v jurisdikci, v níž aktivační orgán uplatňuje opatření makroobezřetnostní politiky, považovat za nepodstatnou. ESRB může doporučit jinou prahovou hodnotu, považuje-li to za nezbytné. V souladu s obdrženými oznámeními zůstává práh podstatnosti pro reciproční uplatnění minimální úrovně rizikových vah, jež se uplatňuje u obytných nemovitostí, na úrovni 1 % hrubých úvěrů na obytné nemovitosti poskytnutých institucemi norským klientům, což k 30. září 2024 odpovídá 37,8 miliardy NOK. Práh podstatnosti pro reciproční uplatnění minimální úrovně rizikových vah, jež se uplatňuje u komerčních nemovitostí, zůstává na úrovni 1 % hrubých zajištěných úvěrů na komerční nemovitosti poskytnutých norským klientům, což k 30. září 2024 odpovídá 9,3 miliardy NOK. Oba prahy podstatnosti by se měly uplatňovat na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě.

(7) V návaznosti na žádost Finansdepartementet adresovanou ESRB a s cílem: a) zabránit materializaci nepříznivých přeshraničních účinků v podobě úniků a regulatorní arbitráže, které by mohly nastat v důsledku zavedení opatření makroobezřetnostní politiky v Norsku, a b) zachovat rovné podmínky pro úvěrové instituce v EHP generální rada ESRB rozhodla ponechat tato opatření na seznamu opatření makroobezřetnostní politiky, u nichž se doporučuje reciproční uplatnění podle doporučení ESRB/2015/2.

(8) Reciproční uplatnění makroobezřetnostních opatření aktivovaných orgány jiných členských států, na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě, bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček, nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů, omezuje úniky a regulatorní arbitráž, řeší systémová rizika, a podporuje tak celkovou účinnost makroobezřetnostní politiky tím, že zajišťuje, aby zvýšená rizika byla řešena nejen v členském státě, který opatření makroobezřetnostní politiky zavedl, ale také v jiných členských státech, v nichž jsou bankovní skupiny těmto zvýšeným rizikům vystaveny. Cílem uznání by proto mělo být rovněž zajistit, aby bankovní skupiny, které jsou vystaveny těmto systémovým rizikům, byly dostatečně odolné. Makroobezřetnostní opatření vyplývající z rozhodnutí uznat makroobezřetnostní opatření jiných členských států by proto měla být obecně uplatňována na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě.

([10]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2017/4 ze dne 20. října 2017, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 431, 15.12.2017, s. 1).

(9) Touto změnou doporučení ESRB/2015/2 není dotčena pokračující platnost doporučení recipročního uplatnění vnitrostátních makroobezřetnostních opatření aktivovaných norskými orgány dne 31. prosince 2020, jak je stanoveno v doporučení ESRB/2023/1 a doporučení ESRB/2024/7. Současné změny doporučení ESRB/2015/2 spočívají především v úpravě minimální úrovně rizikových vah u expozic v obytných nemovitostem a dále v tom, že reciprocita se nyní doporučuje na individuálním, subkonsolidovaném a konsolidovaném základě. Standardní tříměsíční přechodné období po zveřejnění tohoto doporučení v *Úředním věstníku Evropské unie* se proto vztahuje pouze na opatření nebo jejich změny, které vnitrostátní orgány přijmou za účelem recipročního uplatnění obou minimálních úrovní rizikových vah, včetně zvýšení minimální úrovně průměrných rizikových vah u expozic v norských obytných nemovitostech na 25 % od 1. července 2025, na individuálním, subkonsolidovaném a konsolidovaném základě.

(10) Doporučení ESRB/2015/2 je proto třeba odpovídajícím způsobem změnit,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

ZMĚNY

Doporučení ESRB/2015/2 se mění takto:

1) V oddíle 1 dílčím doporučení C 1) se v části týkající se Norska druhé a třetí opatření nahrazují tímto:

„— minimální úroveň (expozicí vážených) průměrných rizikových vah ve výši 20 % pro expozice v oblasti obytných nemovitostí nacházející se v Norsku, která se v Norsku uplatňuje do 30. června 2025 v souladu s čl. 458 odst. 2 písm. d) bodu iv) nařízení (EU) č. 575/2013 na úvěrové instituce povolené v Norsku, které k výpočtu regulatorních kapitálových požadavků používají přístup založený na interním ratingu (IRB), a která se od 1. července 2025 zvyšuje na 25 %;

— a minimální úroveň (expozicí vážených) průměrných rizikových vah ve výši 35 % pro expozice v oblasti komerčních nemovitostí nacházející se v Norsku, která se v souladu s čl. 458 odst. 2 písm. d) bodu iv) nařízení (EU) č. 575/2013 platného v Norsku uplatňuje na úvěrové instituce povolené v Norsku, které k výpočtu regulatorních kapitálových požadavků používají přístup založený na interním ratingu (IRB).“;

2) Příloha se mění v souladu s přílohou tohoto doporučení.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 9. července 2025.

Vedoucí sekretariátu ESRB,
jménem generální rady ESRB,
Francesco MAZZAFERRO

PŘÍLOHA

Příloha doporučení ESRB/2015/2 se mění takto:

1) V části týkající se Norska se druhé a třetí opatření nahrazují tímto:

„— minimální úroveň (expozicí vážených) průměrných rizikových vah ve výši 20 % pro expozice v oblasti obytných nemovitostí nacházející se v Norsku, která se v Norsku uplatňuje do 30. června 2025 v souladu s čl. 458 odst. 2 písm. d) bodu iv) nařízení (EU) č. 575/2013 na úvěrové instituce povolené v Norsku, které k výpočtu regulatorních kapitálových požadavků používají přístup založený na interním ratingu (IRB), a která se od 1. července 2025 zvyšuje na 25 %;

— a minimální úroveň (expozicí vážených) průměrných rizikových vah ve výši 35 % pro expozice v oblasti komerčních nemovitostí nacházející se v Norsku, která se v souladu s čl. 458 odst. 2 písm. d) bodu iv) nařízení (EU) č. 575/2013 platného v Norsku uplatňuje na úvěrové instituce povolené v Norsku, které k výpočtu regulatorních kapitálových požadavků používají přístup IRB.“;

2) V části týkající se Norska se oddíl s názvem „I. Popis opatření“ nahrazuje tímto:

„I. Popis opatření

1. S účinkem od 31. prosince 2020 zavedl Finansdepartementet (norské ministerstvo financí) tři makroobezřetnostní opatření, a to: i) kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika pro expozice nacházející se v Norsku v souladu s článkem 133 směrnice 2013/36/EU; ii) minimální úroveň rizikových vah pro expozice v oblasti obytných nemovitostí nacházející se v Norsku, která se v Norsku uplatňuje do 30. června 2025 v souladu s čl. 458 odst. 2 písm. d) bodem iv) nařízení (EU) č. 575/2013 a která se od 1. července zvyšuje na 25 %; a iii) minimální úroveň rizikových vah pro expozice v oblasti komerčních nemovitostí nacházející se v Norsku v souladu s čl. 458 odst. 2 písm. d) bodem iv) nařízení (EU) č. 575/2013 platného v Norsku.

2. Sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika je stanovena ve výši 4,5 % a uplatňuje se na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě na tuzemské expozice všech úvěrových institucí povolených v Norsku.

3. Opatření spočívající ve stanovení minimální úrovně rizikových vah pro obytné nemovitosti je minimální úrovní průměrných rizikových vah pro expozice v obytných nemovitostech v Norsku, která se uplatňuje na úrovni jednotlivých úvěrových institucí, které používají přístup IRB, na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě. Minimální úroveň rizikových vah u nemovitostí se týká expozicí vážené průměrné rizikové váhy v portfoliu obytných nemovitostí. Expozicemi v norských obytných nemovitostech je třeba rozumět retailové expozice zajištěné nemovitostmi v Norsku.

4. Opatření spočívající ve stanovení minimální úrovně rizikových vah pro komerční nemovitosti je minimální úrovní průměrných rizikových vah pro expozice v komerčních nemovitostech v Norsku, která se uplatňuje na úrovni jednotlivých úvěrových institucí, které používají přístup IRB, na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě. Minimální úroveň rizikových vah u nemovitostí se týká expozicí vážené průměrné rizikové váhy v portfoliu komerčních nemovitostí. Expozicemi v norských komerčních nemovitostech je třeba rozumět podnikové expozice zajištěné nemovitostmi v Norsku.“;

3) V části týkající se Norska se v oddíle s názvem „II. Reciprocita“ nahrazuje odstavec 3 tímto:

„5b. Na žádost Finansdepartementet se doporučuje, aby příslušné orgány recipročně uplatnily norské opatření týkající se kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika i minimální úrovně rizikových vah na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček, nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů.“;

4) V části týkající se Norska se v oddíle s názvem „III. Práh podstatnosti“ odstavci 8 nahrazují písmena b) a c) tímto:

„b) pro minimální úroveň rizikových vah u obytných nemovitostí je práh podstatnosti stanoven ve výši 37,8 miliardy NOK, což odpovídá 1 % hrubých úvěrů na obytné nemovitosti poskytnutých institucemi norským klientům k 30. září 2024. Překročení prahu podstatnosti by mělo být posuzováno na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě. Při posuzování na subkonsolidovaném nebo konsolidovaném základě by do výpočtu expozic pro účely uplatňování prahu podstatnosti měly být zahrnuty všechny expozice držené prostřednictvím poboček, přímého přeshraničního poskytování úvěrů a prostřednictvím dceřiných podniků;

„c) pro minimální úroveň rizikových vah u komerčních nemovitostí je práh podstatnosti stanoven ve výši 9,3 miliardy NOK, což odpovídá 1 % hrubých zajištěných úvěrů na komerční nemovitosti poskytnutých norským klientům k 30. září 2024. Překročení prahu podstatnosti by mělo být posuzováno na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě. Při posuzování na subkonsolidovaném nebo konsolidovaném základě by do výpočtu expozic pro účely uplatňování prahu podstatnosti měly být zahrnuty všechny expozice držené prostřednictvím poboček, přímého přeshraničního poskytování úvěrů a prostřednictvím dceřiných podniků.“